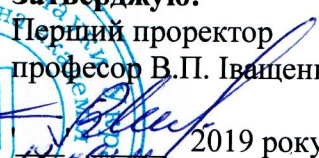

Міністерство освіти і науки України
Національна металургійна академія України

**Кафедра міжнародної економіки,
політичної економії та управління**

Затверджую:
Перший проректор
професор В.П. Іващенко

18 квітня 2019 року

Програма навчальної дисципліни
Стратегії управління людськими ресурсами
в глобальній економіці

ОКР

магістерський рівень

Галузі знань:

05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність:

051 Економіка (ЕК02)

Освітньо-професійна програма: Міжнародна економіка

Розподіл навчальних годин (Денна форма навчання)

	Усього	Чверті
		3
Усього годин за навчальним планом, у тому числі:	120	120
Аудиторні заняття, з них:	56	56
Лекції	24	24
Лабораторні роботи	0	0
Практичні заняття	8	8
Семінарські заняття	24	24
Самостійна робота,	64	64
у тому числі при:		
підготовці до аудиторних занять	24	24
підготовці до модульного контролю	12	12
виконанні курсових проектів (робіт)	0	0
виконанні індивідуальних завдань	0	0
опрацюванні розділів програми, які не викладаються на лекціях	30	30
Заходи семестрового контролю		екзамен

Характеристика дисципліни

Навчальна дисципліна «Стратегії управління людськими ресурсами в глобальній економіці» є вибірковою та входить до циклу дисциплін фахової (професійної) підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародна економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка».

Мета вивчення дисципліни – оволодіння майбутніми фахівцями в сфері міжнародної економіки системним уявленням про інструменти стратегічного управління людськими ресурсами в глобальній економіці для успішної практичної діяльності за фахом.

Дисципліна забезпечує набуття та розвиток наступних **програмних компетенцій**:

- ЗК3. Здатність проявляти лідерські навички, мотивувати людей, працювати у команді;
- ЗК4. Здатність вести професійну комунікацію;
- ФК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурсні обмеження;
- ФК9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в сфері міжнародної економічної діяльності;
- ФК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем;
- ФК12. Здатність планувати, розробляти та оцінювати проекти у сфері міжнародної економіки, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення із врахуванням нормативно-правової бази провадження зовнішньоекономічної діяльності.

Водночас дисципліна «Страхові операції в міжнародній економіці» спрямована на формування у студентів наступних **соціальних навичок та навичок успішності (soft skills)**:

- здатність усвідомлювати культурне розмаїття сучасного міжнародного середовища, поважати національні культурні відмінності та базові цінності інституціональних бізнес-культур, толерантно реагувати на них;
- навички кроскультурної комунікації;
- здатність управляти власним часом та навички командного time-менеджменту;
- здатність логічно, критично та самокритично мислити;
- здатність самостійно приймати рішення, сприймати критику та відстоювати власну позицію.

Форма контролю знань: екзамен.

Критерії успішності: отримання позитивних оцінок за всіма формами контролю за 12-бальною шкалою оцінювання навчальних досягнень студентів та шкалою ECTS.

Засоби діагностики успішності навчання – комплект екзаменаційних білетів.

Зв'язок з іншими дисциплінами – вивчення дисципліни буде більш результативним за умови, що студентами попередньо опановані навчальні дисципліни магістерського рівня: "Сучасна міжнародна економіка", "Глобальна економіка", "Міжнародні стратегії економічного розвитку".

Набуті знання, вміння та навички будуть корисними в подальшій професійній діяльності за фахом навчання, а також при написанні випускних кваліфікаційних робіт, пов'язаних із регіональними дослідженнями міжнародної економічної діяльності та її регуляторики.

Структура дисципліни

Модуль	Тема лекції (заняття) та обсяг, годин	Шифр змістового модуля	Захід модульного контролю
1	Методологічні та організаційні аспекти стратегічного управління людськими ресурсами		
	Лекції		
	Вступ. Тема 1. Методологія стратегічного управління людськими ресурсами.	2	
	Тема 2. Структура стратегії управління людськими ресурсами	2	
	Тема 3. Стратегічна роль служби управління людськими ресурсами.	2	
	Тема 4. Взаємозв'язок стратегії розвитку і стратегії управління людськими ресурсами	2	
	Семінари		
	Вступ. Тема 1. Методологія стратегічного управління людськими ресурсами.	2	
	Тема 2. Структура стратегії управління людськими ресурсами	2	
	Тема 3. Стратегічна роль служби управління людськими ресурсами.	4	
	Тема 4. Взаємозв'язок стратегії розвитку і стратегії управління людськими ресурсами	2	
	Самостійна робота		
	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:		
2	1. Еволюція концепцій і технологій управління людиною	3	
	Підготовка до аудиторних занять	6	
	Підготовка та складання екзамену	3	
	Усього:	30	
	Аналітичне забезпечення та зміст процесу стратегічного управління людськими ресурсами		
	Лекції		
	Тема 5. Стратегічний аналіз людських ресурсів організації.	2	

	Тема 6. Аналіз стратегічних можливостей лідерства, команди і організації 2 Тема 7. Процес стратегічного управління людськими ресурсами 2 Семінари Тема 5. Стратегічний аналіз людських ресурсів організації. 2 Тема 6. Аналіз стратегічних можливостей лідерства, команди і організації 2 Тема 7. Процес стратегічного управління людськими ресурсами 2 Самостійна робота Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: 1. Методика проведення аналізу зовнішніх можливостей та загроз; 6 2. Методика оцінювання ключових факторів успіху у сфері людських ресурсів організації 3 Підготовка до аудиторних занять 6 Підготовка та складання екзамену 3 Усього: 30		
	Організаційні та функціональні стратегії управління людськими ресурсами		
3	Лекції Тема 8 Організаційні стратегії управління людськими ресурсами 2 Тема 9. Функціональні стратегії управління людськими ресурсами 2 Семінари Тема 8 Організаційні стратегії управління людськими ресурсами 4 Тема 9. Функціональні стратегії управління людськими ресурсами 4 Самостійна робота Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: 1. Методика визначення перспективних кадрових потреб організації 6 2. Поняття стратегічної мотивації 3 Підготовка до аудиторних занять 6 Підготовка та складання екзамену 3 Усього: 30		
	Особливості стратегії управління людськими ресурсами на різних стадіях розвитку організації та оцінка їх ефективності		
	Лекції		

4	Тема 10. Стратегії управління людськими ресурсами на різних стадіях розвитку організації	2		
	Тема 11. Оцінка ефективності стратегічного управління людськими ресурсами	4		
	Практичні заняття			
	Тема 10. Стратегії управління людськими ресурсами на різних стадіях розвитку організації	4		
	Проведення case-study на тему: «Управління службово-професійним просуванням в організації»			
	Тема 11. Оцінка ефективності стратегічного управління людськими ресурсами	4		
	Проведення case-study на тему: «Економічна ефективність стратегічного управління»			
	Самостійна робота			
	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:			
	1. Особливості зарубіжного досвіду досягнення ефективності стратегічного управління людськими ресурсами	3		
	2. Стадії життєвого циклу працівника у межах однієї посади в контексті стратегічного підходу до управління	3		
	Підготовка до аудиторних занять	6		
	Підготовка та складання екзамену	3		
	Усього:	30		

Зміст дисципліни

Лекційний курс

№№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст	Тривалість (годин)
1	Вступ. Тема 1. Методологія стратегічного управління людськими ресурсами. Причини виникнення та суттєві особливості стратегічного управління людськими ресурсами. Мета, цілі та завдання стратегічного управління людськими ресурсами. Загальні, специфічні та часткові функції стратегічного управління людськими ресурсами. Сутність і форми прояву вертикальної та горизонтальної відповідальності у моделі стратегічного управління людськими ресурсами. Основні підходи до стратегічного управління людськими ресурсами: «найкращої відповідності», «найкращої практики», «конфігураційний», «ресурсної бази». Мета, предмет і зміст дисципліни «Стратегічне управління людськими ресурсами в глобальній економіці», її значення у формуванні сучасного менеджера з персоналу	2
2	Тема 2. Структура стратегії управління людськими ресурсами. Сутність стратегії управління людськими ресурсами, її відмінності від політики управління персоналом. Фактори, концепції та принципи формування стратегії управління людськими ресурсами. Зміст і види	2

	компетенцій організації та працівника, їх рівні й підходи до визначення. принципи побудови моделей: стратегії управління персоналом, заснованої на компетенціях, горизонтального вирівнювання стратегії управління персоналом на основі компетенцій. Прогнозування компетенцій персоналу. Основні види стратегій управління персоналом та їх критеріальні ознаки	
3	Тема 3. Стратегічна роль служби управління людськими ресурсами. Еволюція служби управління персоналом і причини зміни її ролі та функцій у сучасних системах. Зміст нових функцій управління персоналом у контексті стратегічного підходу. Організаційна структура кадрової служби, її місце в загальній організаційній структурі підприємства. Призначення відділу стратегії в організаційній структурі підприємства. Нові ролі фахівців і менеджерів з управління персоналом (стратегічні партнери бізнесу, агенти змін, захисники інтересів, експерти, консультанти). Специфічні риси стратегічного мислення менеджера з персоналу. Роль менеджера з персоналу в управлінській команді. Основи бюджетування витрат на персонал	2
4	Тема 4. Взаємозв'язок стратегії розвитку і стратегії управління людськими ресурсами. Механізм забезпечення відповідності стратегії управління людськими ресурсами та загальної стратегії розвитку організації. Зміст бізнес-процесів у стратегічному управлінні персоналом. Взаємозв'язок персонал-стратегії з корпоративною стратегією на основі: ступеня динамічності зовнішнього середовища; методів та способів ведення конкурентної боротьби; ступеня інноваційної активності підприємства; особливості стратегій організації у «блакитному» і «червоному» океанах. Сутність гнучкості стратегії управління людськими ресурсами та процесу її забезпечення. Зміст реінжинірингу бізнес-процесів. Співвідношення стратегічної гнучкості та стратегічної відповідності	2
5	Тема 5. Стратегічний аналіз людських ресурсів організації. Сутність та необхідність стратегічного аналізу управління людськими ресурсами. Етапи та елементи стратегічного аналізу управління людськими ресурсами організації, принципи визначення місії та цілей стратегічного управління персоналом. Алгоритм і методи діагностики сильних та слабких сторін людських ресурсів організації, методика проведення аналізу зовнішніх можливостей та загроз. Методика оцінювання ключових факторів успіху у сфері людських ресурсів організації. Технологія здійснення SWOT-аналізу управління людськими ресурсами організації	2
6	Тема 6. Аналіз стратегічних можливостей лідерства, команди і організації. Сутність стратегічного лідерства, типи лідерства в стратегічному управлінні організацією. Різниця між лідером і менеджером. Зміст трансформаційного лідерства. Роль команди в стратегічному управлінні людськими ресурсами. Стадії розвитку команди. Показники готовності організації до впровадження стратегічного управління людськими ресурсами.	2
7	Тема 7. Процес стратегічного управління людськими ресурсами. Сутність і складові процесу стратегічного управління людськими ресурсами. Вимоги до формування стратегії управління людськими ресур-	2

	сами. Підходи до вибору оптимальної стратегії управління людськими ресурсами. Складові механізми реалізації стратегії управління людськими ресурсами. Шляхи забезпечення цілісності та гнучкості стратегії управління людськими ресурсами. Структурний метод розроблення стратегії управління людськими ресурсами. Принципи сегментації в розробленні стратегії управління людськими ресурсами. Особливості та кроки реалізації стратегії управління людськими ресурсами. Бар'єри на шляху реалізації стратегії управління людськими ресурсами та напрями їх подолання.	
8	Тема 8. Організаційні стратегії управління людськими ресурсами. Сутність стратегії організаційного розвитку, сутність і зміст стратегії управління корпоративною культурою, підходи до аналізу й оцінювання ефективності стратегії управління культурою організації. Роль соціально-психологічного клімату у стратегічному управлінні людськими ресурсами. Сутність і зміст стратегії управління організаційними змінами. Характеристика процесу та моделей стратегічних змін. Причини та способи подолання опору організаційним змінам. Роль служби управління людськими ресурсами в плануванні та реалізації стратегій змін. Сутність і зміст стратегії розвитку трудових відносин. Сучасні підходи до реалізації стратегії розвитку трудових відносин	2
9	Тема 9. Функціональні стратегії управління людськими ресурсами. Цілі та завдання функціональних стратегій управління людськими ресурсами. Основні види функціональних стратегій управління людськими ресурсами. Зміст та етапи розроблення стратегії планування людських ресурсів організації. Методику визначення перспективних кадрових потреб організації. Сутність і види стратегій розвитку людських ресурсів. Стратегічні можливості мотивації та основні підходи до формування й реалізації стратегії винагороди.	2
10	Тема 10. Стратегії управління людськими ресурсами на різних стадіях розвитку організації. Життєвий цикл організації як фактор стратегічного управління персоналом. Особливості стратегії управління людськими ресурсами на різних стадіях життєвого циклу організації. Зміни організаційної культури на різних стадіях життєвого циклу організації. Урахування стадій життєвого циклу працівника у процесі стратегічного управління персоналом. Поняття стратегічна мотивація та стратегія винагороди людських ресурсів металургійного комплексу України у спектрі підвищення його міжнародної конкурентоспроможності .	2
11	Тема 11. Оцінка ефективності стратегічного управління людськими ресурсами. Цілі, напрями та складові ефективності стратегічного управління людськими ресурсами. Система збалансованих показників, ключових показників ефективності, показники економічної та соціальної ефективності. Підходи до оцінювання стратегічного внеску служби управління людськими ресурсами в результати діяльності організації. Методи та шляхи підвищення ефективності стратегічного управління людськими ресурсами.	4

Семінарські заняття

№№ з/п	Тема заняття та її зміст	Тривалість (годин)
1	Вступ. Тема 1. Методологія стратегічного управління людськими ресурсами. 1.1. Сутність і необхідність стратегічного управління людськими ресурсами (персоналом). 1.2. Поняття вертикальної та горизонтальної відповідності у моделі стратегічного управління людськими ресурсами. 1.3. Еволюція наукових поглядів на стратегічне управління людськими ресурсами та їх порівняльний аналіз. 1.4. Стратегічне управління людськими ресурсами як навчальна дисципліна, теорія, мистецтво і практика.	2
2	Тема 2. Структура стратегії управління людськими ресурсами. 2.1. Стратегія управління людськими ресурсами: сутність і фактори формування 2.2. Компетенції персоналу як основа стратегії розвитку організації. 2.3. Модель стратегії управління людськими ресурсами, заснована на компетенції 2.4. Види та класифікаційні ознаки стратегій управління людськими ресурсами.	2
3	Тема 3. Стратегічна роль служби управління людськими ресурсами. 3.1. Зміна функцій кадрової служби в умовах стратегічного управління. 3.2. Організаційна структура кадрової служби у стратегічному управлінні сучасною організацією. 3.3. Фахівці служби управління персоналом як стратегічні партнери організації. 3.4. Менеджер з персоналу в управлінській команді стратегічного менеджменту 3.5. Бюджетування та контроль витрат на управління персоналом.	4
4	Тема 4. Взаємозв'язок стратегії розвитку і стратегії управління людськими ресурсами. 4.1. Стратегічне управління організацією як вихідна передумова стратегічного управління людськими ресурсами. 4.2. Типи відповідності стратегії розвитку організації і стратегії розвитку людських ресурсів. 4.3. Гнучкість стратегії управління людськими ресурсами: сутність та форми. 4.4. Завдання служби управління персоналом щодо забезпечення відповідності та гнучкості стратегії управління людськими ресурсами	2
5	Тема 5. Стратегічний аналіз людських ресурсів організації. 5.1. Етапи та елементи стратегічного аналізу управління людськими ресурсами організації. 5.2. Діагностика внутрішнього середовища людських ресурсів організації. 5.3. Аналіз зовнішнього середовища управління людськими ресурсами. 5.4. SWOT-аналіз управління людськими ресурсами організації	2
6	Тема 6. Аналіз стратегічних можливостей лідерства, команди і організації. 6.1. Лідерство як фактор реалізації стратегії управління персоналом. 6.2. Аналіз стратегічних можливостей команди і командоутворення. 6.3. Діагностика організації на готовність до запровадження	2

	стратегічного управління людськими ресурсами.	
7	Тема 7. Процес стратегічного управління людськими ресурсами. 7.1. Етапи та елементи процесу стратегічного управління людськими ресурсами. 7.2. Формування стратегії управління людськими ресурсами. 7.3. Структурний метод розробки стратегії управління людськими ресурсами. 7.4. Реалізація стратегії управління людськими ресурсами.	2
8	Тема 8. Організаційні стратегії управління людськими ресурсами. 8.1. Процес розроблення стратегії корпоративної культури 8.2. Оцінювання ефективності стратегії управління корпоративною культурою 8.3. Стратегії управління організаційними змінами. 8.4. Стратегії розвитку трудових відносин	4
9	Тема 9. Функціональні стратегії управління людськими ресурсами 9.1. Стратегічне планування людських ресурсів. 9.2. Стратегії розвитку людських ресурсів. 9.3. Застосування понять стратегічної мотивації та стратегія винагороди до людських ресурсів металургійного комплексу України як напрямок підвищення його міжнародної конкурентоспроможності .	4

Практичні заняття

№№ з/п	Тема заняття та її зміст	Тривалість (годин)
1	Тема 10. Стратегії управління людськими ресурсами на різних стадіях розвитку організації. 10.1. Життєвий цикл організації як фактор стратегічного управління персоналом. 10.2. Особливості стратегії управління людськими ресурсами на різних стадіях життєвого циклу організації. 10.3. Зміни організаційної культури на різних стадіях життєвого циклу організації 10.4. Урахування стадій життєвого циклу працівника у процесі стратегічного управління персоналом Проведення case-study на тему: «Управління службово-професійним просуванням в організації»	4
2	Тема 11. Оцінка ефективності стратегічного управління людськими ресурсами 11.1 Цілі, напрями та збалансовані показники оцінювання ефективності стратегічного управління людськими ресурсами. 11.2. Система показників ефективності діяльності служби управління персоналом. 11.3. Методи підвищення ефективності стратегічного управління людськими ресурсами. 11.4. Зарубіжний досвід підвищення ефективності стратегічного управління персоналом. Проведення case-study на тему: «Економічна ефективність	4

Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях

№№ з/п	Назва розділу та його зміст	Тривалість (годин)
1	Методологічні та організаційні аспекти стратегічного управління людськими ресурсами. 1. Еволюція концепцій і технологій управління людиною. 2. Поняття вертикальної та горизонтальної відповідності у моделі стратегічного управління людськими ресурсами	3
2	Аналітичне забезпечення та зміст процесу стратегічного управління людськими ресурсами. 1. Методика проведення аналізу зовнішніх можливостей та загроз. 2. Методика оцінювання ключових факторів успіху у сфері людських ресурсів організації	9
3	Організаційні та функціональні стратегії управління людськими ресурсами, їх оцінка. Методика визначення перспективних кадрових потреб організації. Поняття стратегічної мотивації	9
4	Тема 11. Оцінка ефективності стратегічного управління людськими ресурсами. 1. Особливості зарубіжного досвіду досягнення ефективності стратегічного управління людськими ресурсами. 2. Стадії життєвого циклу працівника у межах однієї посади в контексті стратегічного підходу до управління	6

Рекомендована література

Основна:

1. Козенков Д.Є., Синіцина Ю.П. Системний аналіз та прийняття управлінських рішень: конспект лекцій. - НМетАУ. – Дніпропетровськ, 2017. – 53 с.
2. Ломова О.Б. Сертифікація персоналу та управління трудовими ресурсами: конспект лекцій НМетАУ. – Дніпропетровськ, 2013. – 61 с.
3. Ковальчук К.Ф., Козенков Д.Є., Синіцина Ю.П., Шпортко Г.Ю. Стратегічне управління: конспект лекцій. Ч.1. - НМетАУ. – Дніпропетровськ, 2013. – 52 с.
4. Ковальчук К.Ф., Козенков Д.Є., Синіцина Ю.П., Шпортко Г.Ю. Стратегічне управління: конспект лекцій. Ч.2. - НМетАУ. – Дніпропетровськ, 2013. – 48 с.
5. Матвійшин Є. Г. Стратегічне управління людськими ресурсами [Текст] : навчальний посібник / Є. Г. Матвійшин. - Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. - 200 с.
6. Никифорова В.Г. Стратегічне управління людськими ресурсами: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Одеса: Атлант, 2014. – 209 с.
7. Петрова, І. Л. Стратегічне управління людськими ресурсами [Текст] : навч. посібник / І. Л. Петрова. – Київ : КНЕУ, 2013. – 466 с.

Додаткова:

1. Гавколова Н.Л. Менеджмент персоналу: навчальний посібник. - Харків: Видавництво «Інжек», 2004. – 276 с.
2. Гусєв І.І., Ваприцький А.О. Правове забезпечення управлінських рішень: конспект лекцій. - НМетАУ. – Дніпропетровськ, 2012. – 52 с.

3. Ігнат'єва І.Л. Стратегічний менеджмент: Підручник. - Київ: Каравела, 2008. – 480 с.
4. Нестуля О.О., Нестуля С.І. Основи лідерства. Наукові концепції (середина ХХ-початок ХХІ ст.): навчальний посібник. - Полтава: ПУЕТ, 2016. – 375 с.

Інтернет джерела:

1. Гавриш О.А. Технології управління персоналом.: монографія/ О.А.Гавриш, Л.Є.Довгань, І.М.Крейдич, Н.В.Семенченко. - Київ : НТУУ « КПІ імені Ігоря Сікорського». - - 528 с. [Електронний ресурс]
<http://ela.kpi.ua/handle/123456789/19480?mode=full>
2. Сухорукова О.А. Управління персоналом: завдання та методичні вказівки до проведення практичних робіт для студентів видавничо-поліграфічного інституту напряму підготовки «Менеджмент» денної і заочної форми навчання. - К.: НТУУ «КПІ», 2016. – 60 с. - [Електронний ресурс]. - <http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/16365/1/metod%20vkazivku%20HR.pdf>
3. Селютін В. М. Управління персоналом: Практикум : навч. посібник / В. М. Селютін, Л. М. Яцун. – Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2018. – [Електронний ресурс]
http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2682/1/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC_%D0%A3%D0%9F_%D0%905.pdf

Укладачі:

к.е.н., доц. кафедри міжнародної економіки,
політичної економії та управління

О.В. Золотарьова

Завідувач кафедри міжнародної економіки,
політичної економії та управління, д.е.н., проф.

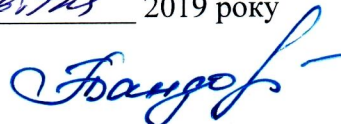

В.М. Тарасевич

Програму затверджено на засіданні НМК за спеціальністю 051 " Економіка"
протокол № 6 від "16" "квітня" 2019 року

Голова НМК за напрямом:

к.е.н., доц.

Л.М. Бандоріна

Узгоджено:

Начальник навчального відділу:

В.Б. Пульпінський